

صفحه اول	خبر امروز	سیاسی	حقوق بشر	زنان	اجتماعی	دانشجویی	کارگری	اندیشه	ویژه نامه	تماس با عصر نو	اکهی در سایت عصر نو
صفحه اول	فرهنگ و ادب	اقتصاد	تاریخ	ملی/قومی	بین الملل	خانه احزاب	رویدادها	گوناگون		تماس با عصر نو	اکهی در سایت عصر نو

کانون نویسنده‌گان ایران گلشیری؛ در معنای همچنان بودن

به مناسبت دهمین سالگرد درگذشت او

جمعه ۱۴ خرداد ۱۳۸۹ - ۰۴ ژوئن ۲۰۱۰



"... و من همیشه می‌خوردم به دری که
بسه بود، یا می‌رسیدم به جمعیتی که راه
نمی‌دادند، حتی به عمد دست دراز می‌کردند
تا نگذارند جلوتر بروم. می‌دانستم که
نمی‌رسم، اما رفتم، تمام شب، تمام روز..."
هوشنگ گلشیری- داستان نیروانی من

هوشنگ گلشیری (۱۳۷۹-۱۳۱۶)،
داستان‌نویس صاحب‌سپی ایران، هنگامی که
یک دهه‌ی پیش چشم از جهان فرویست
نزدیک به چهار دهه در عرصه‌ی ادبیات
داستانی جان به قلم سوده بود؛ تلاشی
سخت که او خود آن را با اصطلاح
مورعلقه‌اش "عرقریزان روح" بیان می‌کرد.
او اگرچه در اثر فشارهای گوناگون اجتماعی
چندان دیر نزیست، در همان حیات نسبتاً
کوتاه تأثیری دیرپا بر داستان‌نویسی ایران بر
جای گذاشت.

اکنون یک دهه از مرگ هوشنگ
گلشیری می‌گذرد. سزاست که به پاس
زحمات او، در بزرگداشت زندگی و
آثارش، مراسمی باشکوه درخور کسانی
که خلافیت خویش را در خدمت جامعه
می‌گذارند برگزار نکیم. اما دریغا که در
این سرزمین حتی از مرده‌ی نویسنده
آزادی‌خواه نیز می‌ترسند.

گلشیری نویسنده‌یی مدرنیست بود، از آن دست داستان‌نویسانی که پیشینه‌شان به
صادق هدایت می‌رسد. او فعالیت ادبی خود را با سروdon شعر آغاز کرد، اما بسی زود
دریافت که «آن» داستان‌نویسی‌اش قوی‌تر و پُرمایه‌تر است. پس تمام همّ و غم خود را
متوجه داستان و داستان‌نویسی کرد تا بدان‌جا که، در عصر تعهد نویسنده، نوشت که
نویسنده نسبت به متن متعهد است و خاصه داستان‌نویس باید به داستان و ملزومات
داستانی متعهد باشد. این نگره در او چندان قدرتمند بود که حتی در برخی از
داستان‌هاییش به صراحت از آن سخن گفته است. گذشته از داستان‌ها، او در نقدنویسی
و سخنرانی‌های خود نیز از همین منظر به صحنه‌ی ادبیات داستانی می‌نگریست.
داستان و داستان‌نویسی «نیروانا»ی او بود و عمر خود را وقف این نیروانا کرد؛ از نوشتن
داستان تا برگزاری کارگاه‌های داستان‌نویسی برای جوانان و علاقه‌مندان به ادبیات
داستانی و سردبیری مجلات گوناگون، همه را در راستای تعهدی به کار می‌زد که به آن
باور داشت. در رمان‌ها و داستان‌های کوتاه گلشیری از «شازده احتجاب» و «آینه‌های
دردار» تا «جن‌نامه»، و از «معصوم»‌ها تا «دست تاریک، دست روشن» ردّ و نشان تعهد
او را شاهدیم.

اما این تعهد به داستان و ملزومات داستانی او را، همچون برخی دیگر، از نقش خود در
مقام انسان و روشنگری آزادی‌خواه دور نکرد. گلشیری به‌خوبی از تأثیر آزادی بیان و
اندیشه در رشد و شکوفایی ادبیات آگاه بود و هر جا مجالی می‌یافتد بر سانسور و حذف
فرهنگی می‌تاخت که به نظر او شکلی از محدودسازی حق بیان بود. حضور او طی
۳۲ سال فعالیت کانون نویسنده‌گان ایران و تحمل زندان در رژیم گذشته مؤید تعهد گلشیری
به آزادی اندیشه و بیان است. او در سه دوره‌ی فعالیت کانون نویسنده‌گان ایران هر بار
جدی‌تر و مؤثرتر دست به کار شد، و در دوره‌ی سوم از بانیان اصلی فعالیت کانون و یکی

از دبیران آن بود؛ بهویژه، نقش مهم او در برگزاری جلسات جمع مشورتی و تهیه و تنظیم متن «۱۳۴ نویسنده» و منشور کانون انکارنایپنیر است. او تا از آسیب در امان بماند قلم به کنج امن نبرد بلکه در راه احیای کانون رنچ بسیار کشید تا به آنجا که نزدیک بود جان خود را نیز در جریان قتل‌های سیاسی موسوم به زنجیره‌ئی بر سر آن بگذارد. با این همه، میدان را برای قداره‌بندان آزادی‌گش خالی نکرد و در راه تعهد خویش تا آخرین لحظه ثابت‌قدم ماند.

اکنون یک دهه از مرگ هوشنگ گلشیری می‌گذرد. سزاست که به پاس زحمات او، در بزرگداشت زندگی و آثارش، مراسمی باشکوه درخور کسانی که خلاقیت خویش را در خدمت جامعه می‌گذارند برگزار کنیم. اما دریغا که در این سرزمین حتی از مرده‌ی نویسنندگان آزادی‌خواه نیز می‌ترسند.

یادش گرامی باد!
کانون نویسنندگان ایران
۸۹ خرداد ۱۴

[نشخه مناسب جایز](#) [بازگشت به صفحه اول](#)



نظر شما؟

نام:

پست الکترونیک(اختیاری):

عنوان:

نظر:

کد را اینجا وارد کنید:



ارسال

نظر شما پس از بازبینی توسط مدیر سایت منتشر خواهد شد